

Stállonjárga/ Hjerttind-Altevann Reinbeitedistrikt
9310 Sørreisa

Landbruks- og matdepartementet
0030 Oslo

Sørreisa, 13.10.2010

Deres ref: 200900404

Høringsuttalelse utkast til ny reinbeitekonvensjon, fra Stállonjárga/ Hjerttind-Altevann reinbeitedistrikt

Vi viser til brev fra Landbruksdepartementet (LMD) av 27. august 2010 hvor departemenet for første gang gir de berørte reinbeitedistriktena anledning til å komme med en høringsuttalelse om utkastet til ny reinbeitekonvensjon som er utarbeidet av Norsk-Svensk Forhandlingsutvalg, heretter kalt konvensjonsutkastet.

Det fremgår av innstillingen til Norsk-Svensk Reinbeitekommisjon av 1997, heretter betegnet Reinbeitekommisjonen, som ligger til grunn for arbeidet med konvensjonsutkastet at formålet med reinbeitekonvensjonen mellom Norge og Sverige er å fremme og utvikle samarbeid mellom landene, mellom reinbeitedistrikter og de enkelte reindriftsutøverne på en måte som gir grunnlag for en økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift i begge land. Dette er en positiv målsetting, som vi støtter opp under, men som vi mener ikke er fulgt opp i konvensjonsutkastet.

Som premiss for den nye konvensjonen er det også fra norske myndigheter uttalt at man skal sikre en bærekraftig og positiv utvikling også for den tradisjonelle samiske reindriften på norsk side:

"... et framforhandlet resultat skal gi grunnlag for en bærekraftig og positiv utvikling for norsk reindrift, der miljøvernghensyn ivaretas. Mandatet må ta høyde for Norges folkerettslige forpliktelser vedrørende vern av urfolks miljø- og naturverdier og tradisjonelle næringsutøvelse." Kongelig resolusjon, Norges Kgl. Utenriksdepartement, datert 20. januar 2003.

Det er åpenbart at konvensjonsutkastet ikke oppfyller dette mandatet for vår del, noe vi vil redegjøre for nedenfor.

Konsekvenser av konvensjonsforslaget for vårt distrikt

Stállonjárga/ Hjerttind-Altevann Rbd er antakelig det reinbeitedistriket som kommer dårligst ut av prosessen med ny svensk-norsk reinbeitekonvensjon. Dette gjaldt allerede for forslagene i utredningen fra Reinbeitekommisjonen, men det nye konvensjonsutkastet innebærer en ytterligere og vesentlig forverring for vårt distrikt. Konsekvensen av forslaget er at vi i realiteten mister over 60% av vinterbeitene våre, som er minimumsfaktoren som vi er helt avhengige av. Vi kunne ikke forestille oss at dette var mulig, siden Reinbeitekommisjonens forslag allerede var så dramatisk for oss. Vi legger samtidig til grunn at LMD som forvalter og fagdepartement for reindriftsnæringen i Norge har reindriftsfaglig kompetanse til å forstå alvoret i dette fullt ut.

I utredningen fra Reinbeitekommisjonen er det gitt et sammendrag av kap. 2.3.2 om Altevatn reinbeitedistrikt hvor det står følgende om vinterbeiter i det aktuelle området (s. 99):

"...Dersom en ønsker å frigjøre de vestlige områdene til sommerbeite, må de alternative beitene være like gode eller bedre enn det en i dag har i disse områdene. Disse realitetene har betydning for planlegging av beitebruken de nærmeste årene."

Kommisjonen fortsetter som følger:

"... Dersom en ikke tar hensyn til disse forholdene, vil man indirekte forutsette at den nåværende reindriften i Hjerttind legges ned."

I Reinbeitekommisjonens utredning understrekkes det faktum at vinterbeitesituasjonen er avgjørende for vårt distrikt, noe som klart viser alvoret i denne saken.

Her vil det være relevant å se på hvilke alternative vinterbeiter som er tilbuddt oss, som altså må være "...like gode eller bedre enn det en har i dag" for å si det med reinbeitekommisjonens ord. De tilbudte vinterbeitene i Anttis-Skaidiland er avvist som alternativ fra vår side, etter tidligere befaring bl.a. sammen med reinbeitekommisjonen. Det vises bl.a. til vår høringsuttalelse av desember 2001. En rapport fra reinbeitekommisjonens faglige utvalg har pekt på at kun 10 % av områdets 500 km² er godt egnet som vinterbeite for rein, det øvrige er i stor grad myr og granskog. Dette understøttes også av kartbilag nr 12 fra Reinbeitekommisjonen av 1997. Vårt distrikts oppfatning av beiteområdet er også i samsvar med vurderingen til flere andre norske reinbeitedistrikter. Vi viser til at bl.a. Mauken rbd., Skjomen rbd og til dels Gielas rbd tidligere har avvist området som aktuelt vinterbeiteland.

Vi konstaterer videre at det allerede synes å foreligge organisert bruk av beitene i dette området fra svenske samebyer, og at i alle fall 5 samebyer hevder rettigheter til dette området, herunder bl.a. samebyene Sättajärvi, Vittangi, Muonio, Lainiuoma, og Saarivuoma. Nylig har også Saarivuoma, Talma, Muonio og Vittangi samebyer gått til sak mot den Svenske stat, bl.a. basert på at man mener at tildeling av vinterbeiter til norsk reindrift inne i Sverige strider med etablerte rettigheter til områdene. Dette bør klart illustrere den problematiske rettighetssituasjon som hefter ved områdene dersom vi skulle begynne å bruke dem.

Det er altså her snakk om beiteområder langt inne i Sverige som utøverne i Stállonjarga-Hjerttind/Altevann ikke har rettigheter i, og distriktet vil ved evt. rettsak mot dagens brukere av områdene risikere å tape mulighet til å benytte områdene, og dermed stå uten noen som helst alternativ for vinterbeiter. Heri ligger både en prosessuell kostnad, og en helt klar risiko for utfall med absolutt ødeleggende følger for vår reindrift. Dette er selvfølgelig også en stor menneskelig belastning for oss, våre familier og barn.

Uansett ville en klar praktisk forutsetning for at vi skulle kunne bruke de aktuelle områdene være å gjerde dem inn, slik at områdene ikke beites og tråkkes ned av andre når vi ikke er der. Imidlertid ville dette stride mot vår oppfatning av reindriftssamisk tradisjon: Det er ikke slik at områdene vi snakker om her er tomme, og vi kan ikke se hva som skal rettferdiggjøre og legitimere at vi som distrikt skal for trenge andre reineiere fra områder de bruker i dag, i strid med reindriftens kollektive rettsoppfatning og tradisjoner, med mer.

Å tvinge oss til å flytte vår rein til vinterbeitene 50-60 mil med biler vil også være et brudd med reindriftssamisk tradisjon, herunder vår forståelse av dyrevelferd, som også er et ansvarsområde for LMD. Dersom konvensjonsutkastet skulle vedtas vil vi miste den mulighet vi har i dag til å drive vår

tradisjonelle reindrift, og vår tradisjonelle kunnskap om flytting vil forringes. Dette vil være et brudd på folkeretten og de forpliktelser den norske stat har påtatt seg ovenfor samene som urfolk.

Og selv om flytting til Anttis-Skaidiland skulle være en frivillig sak på papiret, vil det allikevel være en tvangssituasjon, for vi har faktisk ikke noen andre muligheter – gode eller dårlige - til å opprettholde vår reindrift om vinterbeitene våre ved Altevann tas fra oss. *Vi vil tvinges inn i en situasjon der vi må velge mellom å legge ned egen drift eller å opprettholde vår egen tradisjon og næring på bekostning av andre samer med rettigheter til områdene. At minoriteter settes opp mot hverandre på denne måten finner vi dypt urettferdig, og vi understreker at dette er statenes ansvar.* Alt dette bryter med folkeretten og de rettigheter vi har som urfolk, for eksempel gjennom ILO konvensjon nr 169, FNs Urfolksdeklarasjon og Grunnlovens § 110 A med mer.

Vi kan altså ikke se at løsningen med Anttis-Skaidiland som vinterbeiter er kulturelt, økologisk eller økonomisk bærekraftig, og definitivt ikke om flere distrikter og samebyer skal bruke området. Den bryter slik sett med intensjonene i konvensjonen om bærekraftig reindrift, slik det kommer til uttrykk i høringsuttalelser til Reinbeitekommisjonens innstilling fra for eksempel, Områdestyret for reindrift i Troms, Fylkesmannen i Troms, Norske Reindriftssamers Landsforbund og andre.

Vi vil her også referere uttalelse fra Områdestyret i Troms (sak 49/01) vedrørende Reinbeitekommisjonen (hvis innhold var dramatisk for oss, men altså mindre dramatisk enn det nye forslaget):

"...for reindrifta i Troms innebærer de konkrete forslagene som fremmes at betydelige områder går tapt ved at de forbeholdes bruk for svensk reindrift uten fastsatte beitetider. Reindrifta på norsk side utesettes fra bruk. Det knytter det seg betydelig usikkerhet til de løsninger det legges opp til med de nye områder som foreslås som vinterbeiter i Sverige. Det er her uavklarte spørsmål både hva angår beitegrunnlag og beitemuligheter, problemer i forhold til omkringliggende reindrift, muligheter for flytting m.v. Områdestyret kan i denne situasjon ikke se at disse er noe reelt alternativ for bruk for norsk reindrift." (egen understrekning)

Områdestyret som forvaltningsorgan for reindriften i Troms konkluderer altså med at løsningene som fremkom allerede i Reinbeitekommisjonen ikke holdt reindriftsfaglige mål. *Vi merker oss at LMD overhode ikke har tatt til følge konklusjonene fra dette forvaltningsorganet når forhandlingene om ny konvensjon gikk videre, men tvert imot har latt dette gå ennå lengre i disfavør av vår reindrift.* Her kan heller ikke LMD påstå at man ikke har visst om eller forstått konsekvensene for vårt distrikt av forslagene både i Reinbeitekommisjonen og forslaget til ny Reinbeitekonvensjon. Samtidig legger vi til grunn at LMD som fagdepartement og forvalter av reindriften har vært fullstendig klar over de forpliktelser Norge har ovenfor samene, bl.a. gjennom Grunnlovens §110A, FNs Urfolksdeklarasjon, ILO-konvensjon nr 169 og andre konvensjoner. At man har ført disse prosessene uten involvering av de berørte gjør ikke saken mindre alvorlig.

Et viktig moment som ikke må glemmes er at selv om konvensjonen som sådan fokuserer på grenseoverskridende reindrift, vil det også være noen som kan miste reinbeiteområder i eget land som følge av konvensjonens bestemmelser. Dette er bl.a. tilfelle for vårt distrikt. Konsekvensene av dette vil prinsipielt være like alvorlige som om man mistet områder i det annet land.

Konsekvensen av forslaget er som nevnt at vi mister om lag 60 % av vinterbeitene på norsk side, som vi er helt avhengige av. *At den siste rest avvinterbeiteområdet vårt nå også skal avsettes til hytter for Saarivuoma sameby er ikke bare reindriftsfaglig uholdbart, men viser igjen hvor langt unna konvensjonsutkastet er en bærekraftig løsning som alle kan leve med.*

Her har vi konsentrert oss om de mest overordnede problematiske forholdene, men vi understreker at det også er andre forhold i både konvensjonsutkastet som vil være svært vanskelige for oss, herunder beitetider, praktiske forhold, beitegrenser, infrastruktur osv. (Forhold som i stor grad også gjaldt Reinbeitekommisjonens forslag.)

Øvrige betraktninger om konvensjonen

Vi må for øvrig korrigere en faktafeil som har blitt konsekvent feilkommunisert i prosessen: 72-konvensjonen var basert på datidens bruk i Saarivuoma, en bruk som også hadde foregått i alle fall 15-20 år før 72-konvensjonen kom. Det var altså etablert en slik bruk av områdene lenge før 1972-konvensjonen (ref. Sluttrapport fra reinbeiteforhandlingene 2003-2005 av 14. november 2005, Notat "Om bruk av beiteområder i Troms" fra Reindriftsforvaltningen av 18. november 2004, Norsk-Svensk Reinbeitekommisjon av 1997, s. 99 mv.). Da blir også følgende et nærliggende spørsmål: Dersom 1972-konvensjonen virkelig var så begrensende for reindriften i Saarivuoma, dersom de mistet så mye av sitt sommerbeiteland fra 1972 slik det hevdes, hva skal da forklare at *reintallet i samebyen vokste fra rundt 4 000 til rundt 16 000 rein i årene etter at konvensjonen trådte i kraft?* Realiteten er at det ble slutt på organisert beitebruk fra Saarivuoma i nordenden av Altevannsområdet rundt 1945.

Et annet poeng her er at reindriften på norsk side er nøyne regulert med bl.a. begrensninger for etableringer og reintall, mens dette ikke er tilfelle i Sverige. Eksempelvis har Saarivuoma vokst til om lag 10 ganger vår størrelse de siste årene, i både antall rein og mennesker. Dersom man bare kan øke reintallet og utvide reindriften vil behovet for beiter bli uendelig, og det blir den sterkestes rett som gjelder. Vi forutsetter at LMD har forståelse for de prinsipielle sidene av dette.

Det er også en kjensgjerning at *ingen må slutte med reindrift i Saarivuoma om man hadde videreført 1972-konvensjonen. Motsatt vil det konvensjonsutkastet som nå foreligger bli særdeles kritisk for vårt distrikt, hvor utfasing av siidaandeler/ familier i vårt distrikt vil måtte bli konsekvensen.*

Aktive reindriftsutøvere i Saarivuoma har også over tid gitt uttrykk for at de har nok sommerbeiter men mangler vinterbeiter. Dette reflekteres også i både Saarivuomas og Talmas gjentatte og årvisse dispensasjonssøknader om å flytte tidligere inn og senere ut av Altevann området over de siste 20 år.

Samtidig vitner Saarivuomas atferd og omfattende sommerbeiting og tråkk på våre kritiske vinterbeiter om lite hensyntagen til oss og vår reindrift, samt brudd på reindriftssamiske tradisjoner som vi må anse nærmest har vært velsignet av nasjonalstatene. Å snakke om at Saarivuoma er i konflikt med den norske staten blir for oss fullstendig meningsløst sett på bakgrunn av forholdene vi nevner ovenfor. Reelt sett er dette en sak om beitefordeling mellom distrikter og samebyer.

Sametingets behandling av konvensjonsforslaget

Det Norske Sametingets plenum har i sak 22/10 behandlet Reinbeitekonvensjonsforhandlingene mellom Norge og Sverige.

I sitt vedtak peker Sametingets plenum spesielt på problemene i områdene nord for Saltfjellet, og at det har vært

"...åpenbare mangler i prosessen forut for fastsettelse av områdeprotokollene for disse områdene og manglende hensyntaket til den faktiske bruken som er utøvd av reindriftssamene på norsk side. Dette gjelder særlig mangel på anerkjennelse av nødvendig og forsvarlig vinterbeiteland for enkelte distrikter, slik som Hjerttind/Stallonnjarga, Mauken, Helligskogen, Gielas, Skjomen og Saltfjellet reinbeitedistrikter."

Dette er helt i tråd med hva vi hele tiden har forsøkt å påpeke.

Sametingets plenum mener det er behov for at det

"...igangsettes en snarlig prosess med nyforhandlinger om områdeprotokoller for områdene Hjertind/ Stallonjarga, Mauken, Helligskogen, Gielas, Skjomen og Saltfjellet hvor man kommer frem til en rimelig fordeling av beitearealer mellom reinbeitedistrikten på norsk og svensk side."

Vi støtter opp under dette forslaget. Alternativet er nedleggelse av deler av vår tradisjonelle reindrift, med utfasing av siidaandeler/ familier som resultat.

Videre påpeker Sametinget at

"...En slik prosess må sikre nødvendig deltagelse fra de berørte reinbeitedistrikter i tråd med konvensjonsutkastets formål."

Vi registrerer at Sametinget klart kritiserer manglende deltagelse fra de berørte i prosessen med konvensjonen. Dette er også i samsvar med kritikk reist fra NRL, TRF, Områdestyret i Troms, m.fl.

Sametingets plenum underkjenner områdeprotokollene som omfatter distrikten

Hjertind/Stallonjarga, Mauken, Helligskogen, Gielas, Skjomen og Saltfjellet, og sier videre at

"...Disse reinbeitedistrikten som får en betydelig reduksjon i sine tradisjonelle vinterbeiter som en følge av reinbeitekonvensjonen, har et særlig vern etter Grunnlovens §110 a og da de står i fare for å miste naturgrunnlaget for sin næring og kultur. Disse reinbeitedistrikten, skal gjennom å tilføres ressurser settes i stand til å kunne føre videre avtaleforhandlinger. Det påhviler Staten i å ta et slikt ansvar og Sametinget forutsetter at dette ansvaret oppfylles."

Vi merker oss at Sametinget, som folkevalgt organ for samene i Norge og rådgivende organ for Stortinget, klart uttrykker at *konvensjonsutkastet for vår del vil bryte med Grunnloven*. Vi merker oss at Sametinget krever at de berørte distrikten skal tilføres ressurser for videre avtaleforhandlinger og prosess, noe som vil være helt helt nødvendig i denne situasjonen.

Det kan være liten tvil om at Sametingets plenum i sak 22/10 kommer med en klar kritikk av både prosessen og innholdet i konvensjonsutkastet, hvor det påpekes systematiske feil og mangler. Samtidig fremmes det forslag på løsninger.

Avsluttende betraktninger

I LMDs møte med reinbeitedistrikten i Troms om opphør konvensjonen, avholdt på Bardufoss den 25. mai 2005 forsikret Statens forhandlingsleder Almar Sagelvmo i LMD gjentatte ganger at "...norsk lov skal gjelde i Norge" og at "...Norges forpliktelser ovenfor urfolk gjelder norske samer." Bakgrunnen var at reineiere på møtet ytret uro over forhandlingsprosessen. Vi kan på ingen måte se at utsagnene er i nærheten av oppfyllelse hva angår vårt reinbeitedistrikt, konvensjonsutkastet og områdeprotokollen for Troms. Tvert imot anser vi dette å representere brudd med de forpliktelser Norge har ift. urfolk, herunder Grunnlovens §110 A, ILO-konvensjon nr 169 og FNs urfolksdeklarasjon. Vi ser imidlertid at uttalelsene der og da bidro til å roe forsamlingen og dens kritiske spørsmål til prosessen.

Vi finner det svært merkelig at LMD ved landbruksministeren har undertegnet konvensjonsutkastet uten at de berørte reineierne, distrikten og rettighetshaverne har fått uttale seg, samtidig som det ikke kunne være tvil om at konvensjonsforslaget ville føre til svært alvorlige konsekvenser for reindriften i flere områder på norsk side. Vi vil her minne om vårt brev til Landbruksminister Terje Riis

Johansen av 8. juli 2007, hvor vi kort kommenterer de svært dramatiske konsekvensene av det nye konvensjonsforslaget for vår reindrift. Dette brevet er ennå ikke besvart, over 3 år etter. Vi kan også minne om uttalelser fra Områdestyret for reindrift i Troms, NRL, TRF og andre, både til Reinbeitekommisjonens forslag og reinbeitekonvensjonen.

All den tid Norge har et ansvar for forvaltning i eget land, ser vi med stor undring og bekymring på den manglende forvaltning som finner sted i våre vinterbeiteområder ved Altevann de siste årene, hvor reindriftsmyndighetene viser en nærmest fraværende interesse for å følge opp ulovlig beiting fra reineiere fra Saarivuoma sameby, ulovlig rasering av sperregjerder med motorsag osv. Disse uregelmessighetene søkes også legitimert ved henvisninger til prosessen med ny reinbeitekonvensjon. Vi har gjentatte ganger bedt om utdriving av rein fra våre kritiske vinterbeiter, uten noe resultat. Disse forholdene har samtidig en svært negativ virkning på vår reindrift. Vi er forundret over reindriftsmyndighetenes manglende handling i disse sakene, fordi denne manglende oppfølging og forvaltning av områdene gir et inntrykk av at man nå kan "ta seg til rette" uten reaksjoner. Samtidig kan det gi reineneiere på svensk side en forståelse av at alle deres fremgangsmåter er legitime, hvilket vi mener må være et svært uheldig utgangspunkt i den vanskelige situasjonen man nå har kommet opp i.

Konklusjoner

At man nå har kommet i en situasjon hvor både berørte reinbeitedistrikter, Sametinget i Norge, SSR i Sverige og det svenske Sametingsrådet m.fl. går imot konvensjonsforslaget er beklagelig, all den tid konvensjonen som institutt har vært og er viktig for samisk reindrift og samfunn. Sametinget, NRL, TRF, Områdestyret og andre instanser har bl.a. pekt på åpenbare mangler ift. både prosess og innhold i det nye konvensjonsutkastet. Vi slutter oss til og understreker dette.

Vi finner forholdene vi har redegjort for ovenfor særdeles lite tillitsvekkende ift. LMDs behandling av konvensjonssaken. Gjennom bl.a. åpenbare mangler og skjevheter i prosessen, fravær av dialog med berørte (selv etter gjentatte bemerkninger om dette fra ulike hold), manglende svar, lukkede prosesser, manglende inkludering og respekt for reindriftssamisk tradisjon og rettigheter, som nå har munnet ut i dagens undertegnede konvensjonsutkast, har LMD lagt opp og ledet en prosess hvor man i realiteten vil oppgi vår tradisjonelle reindrift i Troms, i strid med Norges forpliktelser ovenfor urfolk, Grunnlovens §110 A, FNs urfolksdeklarasjon, ILO-konvensjon nr 169 med mer. *Vi finner det svært vanskelig å forholde seg til og akseptere at LMD, som forvalter og fagdepartement for reindriften i Norge, faktisk aktivt har bidratt til og tilsynelatende godtatt en løsning hvor man i realiteten forhandler bort vår tradisjonelle familiereindrift.* Vår tillit til LMD er følgelig svekket. Etter vår mening bør LMD nå vurdere egen troverdighet og legitimitet i denne saken. Vi ber også om at Sametinget, som folkevalgt organ for samene og rådgivende organ for Stortinget, får en sentral rolle i det videre arbeid med og oppfølging av konvensjonen.

De store skjevhetene i reinbeitekommisjonens forslag og utkastet til reinbeitekonvensjon viser at saken ikke er godt nok gjennomtenkt, verken på det praktiske plan eller i forhold til anerkjennelse av våre rettigheter som urfolk og Norges folkerettslige forpliktelser ovenfor samene. I stedet for å presse igjennom en løsning som inneholder så stor urett bør saken bearbeides ytterligere. Målet må være å komme frem til en bærekraftig løsning som alle parter kan leve med. Presses saken igjennom nå er det duket for nye konflikter og politisk strid som ingen er tjent med.

Hvis det er så at det er blitt gjort en urett mot svenske samer tidligere, blir ikke saken bedre ved at det nå gjøres en ny urett mot norske samer. I denne sammenheng er det heller ikke uvesentlig at erkjennelsen av samiske rettigheter er styrket i Norge og internasjonalt de senere år.

Vi mener det vil kunne finnes løsninger som gir et godt grunnlag for reindriften på begge sider av grensen, da mer i tråd med den etablerte faktiske bruken av områdene, og er villige til å gå i videre forhandlinger om dette.

På bakgrunn av de forhold vi her har redegjort for, ber vi LMD om å trekke tilbake utkastet til reinbeitekonvensjon, i alle fall de deler som berører Stállonjárga/ Hjerttind-Altevann reinbeitedistrikt, og at partene fortsetter arbeidet med å komme frem til en mest mulig samlende løsning, i tråd med Sametingets forslag. Vi forventer en ny prosess hvor vi som berørte rettighetshavere trekkes inn og involveres aktivt, og hvor Sametinget, Utenriksdepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet inkluderes og ansvarliggjøres. Vi forventer å bli aktivt involvert i alle faser av en slik prosess, og den etablerte legale bruken de siste 35 år opp til 2005 må være utgangspunktet for arbeidet. Vi forventer også at bevisste brudd på regler og avtaler som et minimum ikke skal belønnes i denne saken. Slik som i SSRs nylige landsmøtevedtak om konvensjonen, forventer vi også at alle våre kostnader i denne forbindelse dekkes.

Områdene må samtidig forvaltes i mellomtiden. Man kan ikke i denne mellomperioden fortsette med et regime der det er den sterkestes rett som rår, hvor vi i praksis nektes og mister våre kritiske vinterarbeiter og hvor reindriftsmyndighetene ikke griper inn ovenfor åpenbare brudd og uregelmessigheter ift. faktisk gjeldende lover og regler. Dette svekker legitimiteten for forvaltningen og rettsikkerheten, og har alvorlige konsekvenser for vår reindrift og forutsigbarheten for vår næring, levevei og livsgrunnlag. Manglende handling i denne saken kan slik sett også bidra til å forringe mulighetene for opprettholdelse av mulige fremtidige, langsiktige og omforente løsninger. Det er naturlig at forvaltningen i denne mellomperioden baseres på 1972-konvensjonen, til en ny konvensjon er på plass.

Dersom LMD ikke er villig til å trekke tilbake de deler av konvensjonen som angår oss, vil vi gå inn for at LMD fratas ansvaret for denne saken i sin helhet.

For Stállonjárga/ Hjerttind-Altevann Reinbeitedistrikt
Aisadievva, 13. oktober 2010

Helge Oskal
Distriktsleder

Vedlegg: Kopi av brev fra Stállonjárga/ Hjerttind-Altevann Reinbeitedistrikt til LMD av 8. juli 2007, om konsekvenser av konvensjonsforslaget og krav om konsultasjon.

Kopi:

- Sametinget
- Utenriksdepartementet
- Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Same- og minoritetspolitisk avdeling
- Justisdepartementet
- Stortinget og komiteer
- Riksrevisionen
- Sivilombudsmannen
- Reindriftsstyret
- Reindriftssjefen, Reindriftsforvaltningen i Alta og Reindriftsforvaltningen i Troms
- Fylkesmann Svein Ludvigsen i Troms
- Samerådet
- NRL og TRF
- Bardu kommune, Sørreisa kommune og Målselv kommune

Hjerttind-Altevann reinbeitedistrikt
v/ nestleder Per-Mathis Oskal
9310 Sørreisa

Landbruksminister Terje Riis-Johansen
Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep,
0030 Oslo

Andsvatn, 8. juli 2007

KONSULTASJON I FORBINDELSE MED FORHANDLINGER OM NY REINBEITEKONVENSJON

Det vises til pågående prosess for utarbeidelse av ny reinbeitekonvensjon mellom Norge og Sverige.

Ut fra de signaler vi mottar fra det norske forhandlingsutvalgets leder, finner vi det påkrevd å reagere. Slik vi forstår saken, vil man nå forhandle bort mestparten av våre vinterbeiter i Altevann-området. Dersom dette blir resultatet, må departementet være klar over de katastrofale følger dette får for oss. Vi ser det som særdeles viktig at politisk ledelse gjøres kjent med de konsekvenser dette får for vår reindrift og vår livssituasjon.

De tidligere tilbudte vinterbeitene i Antis-Skaidiland er avvist som alternativ fra vår side, etter tidligere befaring bl.a. sammen med reinbeitekommisjonen. Dette området vil ikke være bærekraftig i forhold til vår reindrift. Det vises for øvrig til vedlagte høringsuttalelse av desember 2001.

Utfra den løsningen som nå er skissert, registerer vi at våre synspunkt ikke har blitt tatt til følge i det hele tatt i den andre runden av forhandlingene. Tvert imot går man nå ennå lenger i vår disfavør enn kommisjonens forslag gjorde (som altså allerede representerte en alvorlig innskrenking av våre vinterbeiter). Vi kan vanskelig forstå og akseptere at man med et pennestrøk i realiteten er i ferd med å legge ned vår familiereindrift i Hjerttind-Altevann, en samisk reindrift som er etablert i Troms i 1950 med utgangspunkt i tildeling av beiter fra reindriftsmyndighetene. På grunn av de meget alvorlige konsekvenser den skisserte løsningen vil medføre for oss, krever Hjerttind-Altevann reinbeitedistrikt konsultasjon om saken før ny konvensjon ferdigstilles.

For øvrig vil vi påpeke at denne saken allerede skaper store problemer og usikkerhet for vårt distrikt, gjennom pågående og relativt omfattende beiting fra Saarivuoma sameby på våre vinterbeiter ved Altevann. Vinterbeitene er minimumsfaktoren for vår reindrift (som for Saarivuoma), og vi har allerede merket de negative konsekvensene av den utstrakte beitingen fra Saarivuoma på våre områder de siste årene. I tillegg til beitesituasjonen som sådan er denne saken en meget stor påkjenning for familiene i vårt distrikt.

Med hilsen
For Hjerttind-Altevann reinbeitedistrikt, etter fullmakt

Per Mathis Oskal
nestleder

Vedlegg: Høringsuttalelse fra Hjerttind-Altevann reinbeitedistrikt av 1. desember 2001